

S.V.B.A.
Psychology - Paper - III
April - 2008
(3 Hours)

KK-1397

[Total Marks : 100

Con. 79-08.

- N. B. :** (1) Attempt any **five** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Discuss the methods of studying human development. 20
2. Discuss the role of heredity and environment in determining human characteristics. 20
3. (a) What are the characteristics of neonate. 10
(b) Explain the sequences of early language development. 10
4. Discuss emotions and temperament during first three years of life. 20
5. Write short notes on (any **four**) :— 20
  - (a) Sleep patterns and problems during early childhood
  - (b) Motor Skills during early childhood
  - (c) Health and safety during early childhood
  - (d) Childhood memories
  - (e) Traditional psychometric tests
  - (f) The preoperational child in early childhood.
6. Write short notes on any **four** :— 20
  - (a) Gender differences in early childhood
  - (b) Forms of discipline in early childhood
  - (c) Parenting Styles in early childhood
  - (d) Child abuse and child neglect
  - (e) Fears during early childhood
  - (f) Altruism during early childhood
7. (a) Explain the aspects of physical development during middle childhood. 10
(b) Write a detailed note on concrete operational stage of cognitive development. 10
8. Discuss the influence of traditional and non-traditional family structure on the development of child during middle childhood. 20
9. Discuss the psychological effect of early and late maturation. 20
10. Discuss adolescents relationship with family and peer group. 20

[TURN OVER

Con.79-KK-1397-08.

2

(मराठी रूपांतर)

सूचना : (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांस समान गुण आहेत.

१. मानवी विकास अभ्यासण्याच्या पध्दतीची चर्चा करा. २०
२. मानवी वैशिष्ट्ये ठरविण्यातील अनुवंश व परिवेशाच्या भूमिकेची चर्चा करा. २०
३. (अ) नवजात बालकाची वैशिष्ट्ये कोणती ? १०
(ब) सुरुवातीच्या भाषिक विकासातील क्रम स्पष्ट करा. १०
४. पहिल्या तीन वर्षातील भावना व स्वभावधर्माची (temperament) चर्चा करा. २०
५. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :- २०
(अ) पूर्व बाल्यावस्थेतील झोपेचे तक्ते व समस्या
(ब) पूर्व बाल्यावस्थेतील कारक कौशल्ये
(क) पूर्व बाल्यावस्थेतील आरोग्य व सुरक्षितता
(ड) बाल्यावस्थेतील स्मृती
(इ) पारंपारिक मनोमितीक चाचण्या
(फ) पूर्व बाल्यावस्थेतील सांकेतिक (preperational) बालक.
६. टिपा द्या (कोणत्याही चार) :- २०
(अ) पूर्व बाल्यावस्थेतील लैंगिक भिन्नता
(ब) पूर्व बाल्यावस्थेतील शिस्तीचे स्वरूप
(क) पूर्व बाल्यावस्थेतील पालकत्वाच्या पध्दती
(ड) मुलांचा गैरवापर व मुलांकडील दुर्लक्ष
(इ) पूर्व बाल्यावस्थेतील भीती
(फ) पूर्व बाल्यावस्थेतील पराहितवृत्ती.
७. (अ) मध्य बाल्यावस्थेतील शारीरिक विकासाच्या बाजू स्पष्ट करा. १०
(ब) बोधात्मक विकासाच्या मूर्त सांकेतिक अवस्थेवर (concrete operational stage) टीप लिहा. १०
८. मध्यबाल्यावस्थेतील, बालकाच्या विकासावर पारंपारिक कौटुंबिक रचना व अपारंपारिक कौटुंबिक रचना याच्या प्रभावाची चर्चा करा. २०
९. उशिरा व लवकर परिपक्वनाच्या मानसिक परिणामांची चर्चा करा. २०
१०. कुमाराच्या कुटुंब व समवयस्कांबरोबरच्या संबंधाची चर्चा करा. २०
